

Особливості формування динаміки і структури енергетичного ринку житлово-комунального господарства України

Торкатюк В.І., Ніколаєнко Л.П., Сисоєва С.І., Кузичкіна Н.І., Васильєв Д.І., Ігнатова Н.І., Харківська національна академія міського господарства

Прискорення виходу економіки України з кризового стану вимагає дослідження проблем сталого розвитку з урахуванням високого рівня економічної ефективності з економічною безпекою як на галузевому, так і на державному рівнях та розробки ефективних шляхів адаптації підприємств енергетичного комплексу, що забезпечує функціонування житлово-комунальних підприємств у конкурентному середовищі.

Необхідність державного підходу до рішення проблем управління діяльністю підприємств енергетичного комплексу в житлово-комунальній сфері України є основною умовою припинення спаду.

Проте, процес формування механізму господарювання на сучасному етапі здійснюється не на відповідному рівні, оскільки використання комплексного підходу при цьому залишається без необхідної уваги дослідників житлово-комунального господарства. У зв'язку з цим обумовлена необхідність розробки організаційних, економічних і фінансово-кредитних механізмів господарювання в житлово-комунальному комплексі з використанням сукупності економічних і соціально-психологічних методів управління в енергетичному комплексі, що забезпечить спільне зростання виробництва енергоносіїв у цілому і підвищить ефективність функціонування житлово-комунальних господарств, зокрема.

Радикальні зміни умов функціонування житлово-комунального господарства України обумовили необхідність виконання всебічного аналізу методології і методів визначення потреб в енергетичних ресурсах для житлово-комунального господарства. Розвиток ринкової економіки потребує перегляду форм власності, зміни якої супроводжуються трансформацією всіх елементів механізму функціонування житлово-комунального господарства. Житлово-комунальне підприємство стало основною ланкою виробничих відносин з надання житлово-комунальних послуг, де відбувається поєднання інтересів суспільства, колективу та окремих робітників.

Виявлено, що провідна роль енергетики в сучасній економіці України визначила необхідність дослідження взаємозв'язку рівня розвитку економіки й обсягів споживання електроенергії в житлово-кому-

нальному господарстві. Економіка України – складна багатогалузева система, що включає комплекси матеріального виробництва і розвинену невиробничу сферу. При цьому велику питому вагу в міжгалузевих комплексах житлово-комунальної сфери займають енергомисні виробництва, тому при визначенні потреби в енергії і ресурсах необхідно враховувати структурні перетворення в економіці, науково-технічний прогрес, масштаби енергозбереження, перехід до ринкових відносин, зміну форм власності, придбання того чи іншого палива. Розглянуті чинники мають подвійний вплив на формування потреб енергоресурсів: їх зміна впливає як на підвищення, так і на зниження кількості споживачів енергоресурсів у житлово-комунальних господарствах.

Дослідження методологічних основ розвитку реструктуризації паливно-енергетичної галузі і процесів взаємодії суб'єктів житлово-комунальних господарств із зовнішнім середовищем дозволить встановити структуру подальшого удосконалення загальних положень теорії управління з метою адаптації функцій і методів управління до особливостей функціонування підприємств енергетичного комплексу. Формування відповідного організаційно-економічного механізму повинно носити системний характер, враховувати стратегічне значення підприємств енергетичного комплексу для національної безпеки України.

Інформаційне забезпечення повинно включати інформаційну модель, яка являє собою сукупність методів і процедур відображення оцінки і аналізу господарських ситуацій, що відповідають поставленій меті. Побудова інформаційної моделі, на нашу думку, повинна включати наступні етапи: вибір показників; формування цільової установки; контроль за реалізацією цільової установки. Вартість та натуральні показники діяльності житлово-комунальних господарств складають базу даних для розрахунку індикаторів розвитку та енергетичної безпеки як регіону, так і України в цілому.

Виконання результатів цих досліджень дозволить розробити рекомендації щодо нових методичних підходів визначення ефективності функціонування паливно-енергетичного комплексу. Для одержання результатів прогнозних значень потрібно використання не одного, а декілька методів, підходів до вибору пріоритетних напрямків, цілей і задач, що були визначені перед прогнозними розробками. Необхідно провести зіставлення темпів зміни споживання палива і темпів зміни показників, що визначають вплив структурно-технологічних змін, цінних і нецінних чинників. Використані методичні підходи дають можливість підвищити точність прогнозів і підвищити ефективність функціонування житлово-комунальних господарств.

